

Nr 91.

Ankom till riksdagens kansli den 13 april 1937 kl. 3 e. m.

Statsutskottets memorial i anledning av kamrarnas skiljaktiga beslut i fråga om vissa anslag under riksstatsens åttonde huvudtitel, innefattande anslagen till ecklesiastikdepartementet.

(2:a avd.)

1:o)

Uti propositionen (nr 1) angående statsverkets tillstånd och behov under budgetåret 1937/1938 hade Kungl. Maj:t (punkt 186 av det vid propositionen fogade utdraget av statsrådsprotokollet över ecklesiastikärenden för den 4 januari 1937) föreslagit riksdagen att till Kommunala och enskilda anstalter för yrkesundervisning: Understöd åt enskilda anstalter för yrkesundervisning för budgetåret 1937/1938 anvisa ett reservationsanslag av 450,000 kronor.

I två likalydande motioner, väckta, den ena inom första kammaren av herr K. Wistrand m. fl. (I: 154) och den andra inom andra kammaren av fröken Ebon Andersson m. fl. (II: 312), hade, såvitt nu var i fråga, hemställts, att riksdagen måtte för budgetåret 1937/1938 besluta, att reservationsanslaget till understöd åt enskilda anstalter för yrkesutbildning skall utgå med ett belopp av 600,000 kronor.

Statsutskottet hade i sitt utlåtande nr 8 under punkten 184:o) hemställt, att riksdagen måtte, med bifall till Kungl. Maj:ts förslag samt med avslag å herr Wistrands m. fl. och fröken Anderssons m. fl. ovannämnda motioner (I: 154 och II: 312), såvitt nu var i fråga, till Kommunala och enskilda anstalter för yrkesundervisning: Understöd åt enskilda anstalter för yrkesundervisning för budgetåret 1937/1938 anvisa ett reservationsanslag av 450,000 kronor.

I en vid utskottets utlåtande fogad reservation hade herr Johansson i Fredrikslund m. fl. hemställt, att riksdagen måtte, i anledning av Kungl. Maj:ts förslag och herr Wistrands m. fl. och fröken Anderssons m. fl. ovannämnda motioner (I: 154 och II: 312), såvitt nu var i fråga, till Kommunala och enskilda anstalter för yrkesundervisning: Understöd åt enskilda anstalter för yrkesundervisning för budgetåret 1937/1938 anvisa ett reservationsanslag av 465,000 kronor.

Första kammaren har antagit det förslag, som innefattas i nämnda vid utlåtandet fogade reservation, varemot andra kammaren bifallit vad utskottet hemställt.

För denna frågas avgörande medelst gemensam omröstning får utskottet föreslå följande voteringsproposition:

»Den, som i likhet med första kammaren vill, att riksdagen må, i anledning av Kungl. Maj:ts förslag och herr Wistrands m. fl. och fröken Anderssons m. fl. motioner (I: 154 och II: 312), såvitt nu är ifråga, till *Kommunala och enskilda anstalter för yrkesundervisning: Understöd åt enskilda anstalter för yrkesundervisning* för budgetåret 1937/1938 anvisa ett *reservationsanslag* av 465,000 kronor, röstar

Ja;

Den, det ej vill, röstar

Nej;

Vinner Nej, har riksdagen i likhet med andra kammaren beslutat att, med bifall till Kungl. Maj:ts förslag samt med avslag å herr Wistrands m. fl. och fröken Anderssons m. fl. motioner (I: 154 och II: 312), såvitt nu är i fråga, till *Kommunala och enskilda anstalter för yrkesundervisning: Understöd åt enskilda anstalter för yrkesundervisning* för budgetåret 1937/1938 anvisa ett *reservationsanslag* av 450,000 kronor.»

2:o)

I ovannämnda proposition (nr 1) hade Kungl. Maj:t (punkt 202 i omfördälda statsrådsprotokoll) föreslagit riksdagen att såsom bidrag till undervisnings- och upplysningsverksamhet m. m. för nykterhetens främjande för budgetåret 1937/1938 anvisa ett *reservationsanslag* av 326,000 kronor.

I samband härmed hade utskottet till behandling förehåft

dels två likalydande motioner, väckta, den ena inom första kammaren av herrar *J. Bergman* och *Johan Larsson* (I: 101) och den andra inom andra kammaren av herr *C. O. Johanson* i Huskvarna m. fl. (II: 201), vari hemställts, att riksdagen måtte såsom bidrag till undervisnings- och upplysningsverksamhet m. m. för nykterhetens främjande för budgetåret 1937/1938 anvisa ett *reservationsanslag* av 347,000 kronor;

dels två likalydande motioner, väckta, den ena inom första kammaren av herr *A. J. Bårg* m. fl. (I: 158) och den andra inom andra kammaren av herr *M. Andersson* i Igelboda m. fl. (II: 307), vari hemställts, att riksdagen måtte besluta att öka det av Kungl. Maj:t för budgetåret 1937/1938 begärda *reservationsanslaget* å 326,000 kronor för undervisnings- och upplysningsverksamhet m. m. för nykterhetens främjande med 10,000 kronor till 336,000 kronor;

dels ock två likalydande motioner, väckta, den ena inom första kammaren av herr *A. Mannerskantz* m. fl. (I: 102) och den andra inom andra kammaren av herrar *R. Lundqvist* och *G. Liedberg* (II: 221), vari hemställts, att

riksdagen måtte besluta, att något anslag till rikskommitténs mot den olagliga rusdryckshanteringen verksamhet icke vidare skall utgå.

Statsutskottet hade i sitt utlåtande nr 8 under punkten 200:o) hemställt, att riksdagen måtte, i anledning av Kungl. Maj:ts förslag ävensom herrar Bergmans och Larssons, Johansons i Huskvarna m. fl., Bärge m. fl. och Anderssons i Igelboda m. fl. motioner (I: 101 och II: 201 samt I: 158 och II: 307) men med avslag å herr Mannerskantz' m. fl. samt herrar Lundqvists och Liedbergs motioner (I: 102 och II: 221), såsom Bidrag till undervisnings- och upplysningsverksamhet m. m. för nykterhetens främjande för budgetåret 1937/1938 anvisa ett reservationsanslag av 333,500 kronor.

I en vid utskottets utlåtande fogad reservation hade herr R. Lindström hemställt, att riksdagen måtte bifalla Kungl. Maj:ts förslag.

Första kammaren har med avslag å utskottets hemställan, såvitt det skiljer sig från Kungl. Maj:ts i ämnet gjorda framställning, bifallit nämnda framställning oförändrad, varemot andra kammaren bifallit vad utskottet hemställt.

För denna frågas avgörande medelst gemensam omröstning får utskottet föreslå följande voteringsproposition:

»Den, som i likhet med första kammaren vill, att riksdagen må såsom *Bidrag till undervisnings- och upplysningsverksamhet m. m. för nykterhetens främjande* för budgetåret 1937/1938 anvisa ett *reservationsanslag* av 326,000 kronor, röstar

Ja;

Den, det ej vill, röstar

Nej;

Vinner Nej, har riksdagen i likhet med andra kammaren beslutat att, i anledning av Kungl. Maj:ts förslag ävensom herrar Bergmans och Larssons, Johansons i Huskvarna m. fl., Bärge m. fl. och Anderssons i Igelboda m. fl. motioner (I: 101 och II: 201 samt I: 158 och II: 307) men med avslag å herr Mannerskantz' m. fl. samt herrar Lundqvists och Liedbergs motioner (I: 102 och II: 221), såsom *Bidrag till undervisnings- och upplysningsverksamhet m. m. för nykterhetens främjande* för budgetåret 1937/1938 anvisa ett *reservationsanslag* av 333,500 kronor.»

3:o)

I ovannämnda proposition (nr 1) hade Kungl. Maj:t (punkt 216 i öförmälda statsrådsprotokoll) föreslagit riksdagen att till understöd för utgivande av tidskrifter, lärda verk och läroböcker för budgetåret 1937/1938 anvisa ett reservationsanslag av 190,000 kronor.

Statsutskottet hade i sitt utlåtande nr 8 under punkten 214:o) intagit en

sammanställning av de tidskrifter och lärda verk, vilka erhållit bidrag med anlitande av för ändamålet under budgetåret 1936/1937 disponibla medel samt därefter anført och hemställt följande:

»Utskottet vill mot bakgrunden av den ovanstående sammanställningen ifrågasätta, huruvida det icke är möjligt att utan olägenhet för den fria forskningen vid fördelningen av förevarande anslag begränsa statsunderstödet till ett färre antal publikationer inom vart och ett av de särskilda fackområdena. Förhållandevis rikligare understöd torde i så fall kunna beviljas de tidskrifter och lärda verk, som befinnas böra erhålla statsbidrag.

Återgången till tidigare rådande förhållanden i avseende å anslagets belopp synes, såsom skett i fråga om ett flertal andra, kulturellt betydelsefulla anslag under åttonde huvudtiteln, kunna ske i något långsammare takt än Kungl. Maj:ts förslag innebär. Utskottet finner sig sålunda böra för nästa budgetår förorda en till 10,000 kronor begränsad anslagshöjning, vadan alltså anslaget bör för sagda budgetår uppföras med 180,000 kronor.

Utskottet hemställer således, att riksdagen må, i anledning av Kungl. Maj:ts förslag, till *Understöd för utgivande av tidskrifter, lärda verk och läroböcker* för budgetåret 1937/1938 anvisa ett *reservationsanslag* av 180,000 kronor.»

I en vid utskottets utlåtande fogad reservation hade herr *I. Pauli m. fl.* förklarat sig anse, att utskottet bort tillstyrka Kungl. Maj:ts förslag.

Enligt utskottet tillhandakomna protokollsutdrag har första kammaren, med avslag å utskottets hemställan, såvitt den skilde sig från Kungl. Maj:ts i ämnet gjorda framställning, bifallit denna framställning oförändrad, var emot andra kammaren bifallit utskottets hemställan med den ändring, att anslagets belopp bestämdes till 190,000 kronor, varjämte kammaren beslutit att åt utskottets motivering skulle givas följande avfattning:

»Utskottet vill — — — erhålla statsbidrag.

Utskottet vill emellertid icke motsätta sig Kungl. Maj:ts nu föreliggande förslag om en höjning av förevarande anslag med 20,000 kronor till 190,000 kronor och hemställer således.»

Kamrarna hava alltså fattat samstämmande beslut i fråga om anslagets belopp, medan åter skiljaktighet föreligger beträffande motiveringen.

För sammanjämkning av de skiljaktiga beslut beträffande motiveringen, vari kamrarna sålunda stannat, får utskottet hemställa,

att riksdagen må, båda kamrarna med frånträdande av sina förut i ärendet fattade beslut, godkänna följande motivering:

»Utskottet, som mot bakgrunden av den ovanstående samställningen vill ifrågasätta, huruvida det icke är möjligt att utan olägenhet för den fria forskningen vidtaga vissa rationaliseringsåtgärder vid fördelningen av förevarande anslag,

vill emellertid icke motsätta sig Kungl. Maj:ts nu föreliggande förslag om en höjning av anslaget med 20,000 kronor till 190,000 kronor.»

Stockholm den 13 april 1937.

På statsutskottets vägnar:

ANDERS ANDERSON.
